

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пом.
Конто почт. шлани. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місцеве 8-00 зол.
Чвертьрічне 15-00 „
Піврічне 30-00 „
Річне 60-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.
Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА

20 сот.

У кривому зеркалі.

Волинь, початок липня 1933.

I.

Ми не раз уже вказували, що волинські експериментатори, терплячи на кожному кроці поразки й маючи за п'ять років експериментів — саме „розбите корито“, вживають багато всяких знаходів, щоб переконати Варшаву, що на „Шинге спокійно“ й „усе обстоїть благополучно“. Засобами до цього служать, крім устних і письм. докладів, агентські повідомлення, фотографії з моментів „співжиття“ й усілякі імпрези для спеціально спроводжених з Варшави достойників. Вживається з цією метою й усіляких інших кривих зеркал.

Українська преса подавала вже немало доказів, що всі ці імпрези є звичайною „буйдою“, що зрештою добре надається для самоощукання й самозаспокоєння, а виконавцям цих фокусів-покусів можуть служити за засіб не лише для одбуття повсякденного хліба, але й для деяких ошадностей на „чорний день“.

Кілька фотографій інтелігентів, що задля посади підуть усяди й дадуть себе фотографувати з усіх сторін; кілька — за п'ять років — просвітаєських хат у найтемніших селах: десятко-

промови, протирає очі, морщить й робить kwasу міну, не зважаючи на дуже солодкий їх тон. У цих промовах про потреби українського народу нема ані слова. Замість конкретних питань життя — патос і абстрактні візії якоїсь нової доби, нових відносин, нової правди, позбавлених найменшої реальної форми.

Ще таких метафізичних промов Волинь не чула навіть з уст місцевих експериментаторів і „фокусників“.

— А всеж таки у них щось сказано — скаже читач.

III.

Голова ББ п. Славек у своїй промові сказав:

„Замість того, щоб сперечатися про речі, варто знайти те, що може бути спільною метою і до реалізації тої спільної мети об'єднати свої зусилля. Це вже буде... єдиним гідним людини одобуванням нових цінностей у житті. При такому засобі реалізації спільних замірів повстан... можливе довіри, трошки якоїсь правди, що алаує їх на вишньому моральному шаблі життя“.

Кажучи далі, що серед багатьох маловірних „ступінь“ збільшується й росте число тих, що стають до спільної роботи“, промовець зазначає, що це „настання“ „великої гармонійної співпраці людей, не зважаючи на такі великі різниці, як різниці національні чи різниці віри“... і тут на Волині... починає накреслюватися нова ера співжиття“.

Які конкретні висновки зробив би для себе український селянин з наведених слів? На що після цього він міг би надіятися, прагнучи рідної школи, вільних виборів, вільного культурно-освітнього й господарського розвитку, належної йому ролі в самоурядуванні і т. д.? Здається,

жодних, а то й негативні. Одно він би міг ствердити, що, очевидно, інсценізація „співжиття“ з добрих наслідків експериментів переконали го лому ББ, що на Волині таки настає „нова ера“. Тому він і каже: „Через те не слід ставити під сумнів обраного нами шляху“.

Про певні реальні потреби українського народу сказано лише:

„Прагнемо, щоби задоволення потреб і будівництво істоти нашого життя реалізувалося світлиними зусилля-ми“ (підкреслення наше).

Ці два останні слова українське громадянство зрозуміло, як новий прихід українській національній окремішності, як заповідження нової хвилі утравкізації: спільної школи, спільної господарки, спільного національно-культурного життя і т. д.

Що на це можна сказати? Хіба поставити запитання: „Чи є у світі нація, яка погодилася би на зречення своєї окремішності й права будувати своє життя власними руками й згідно зі своїм національним духом та своїми ідеалами?“

Оскільки нам відомо, українські маси (крім поодиноких темних осіб) так власне задипляються на своє національно-культурне й економічне будівництво. Звідси їхнє різко-негативне й непримириме ставлення до всіх волинських експериментів і утравкістичних „правд“.

Звідси й висновок, що й друга п'ятилітка таксамо збанкрутує, як і перша.

Про інші промови й биття у літаври місцевої реалізації задля заробітку — говорити не будемо.

Доки буде істнувати тут криве зеркало, ніхто, очевидно, з варшавських достойників волинської правди в дійсному вигляді не побачить. Та ми певні, що якщо й побачив, то все одне своєї політики не змінив би.

Senex.

Ні замки, ні сторож, ні пес НЕ ПЕРЕШКОДЯТЬ ЗЛОДІЯМ ВЛОМАТИСЯ У ВАШЕ МЕШКАННЯ і зрабувати Ваше майно, тому обезпечіть його від крадіжкі з вломом у

ТОВАРИСТВІ ВЗАІМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

За обезпечення домашнього урядження на 1.000 зол., пересічна річна премія враз з додатками 6.— зол.

два сільських дядьків, що з різних особистих міркувань бувають на різних імпрезах і т. д. — це ніякий доказ успіху.

Не статисти імпрез у різних виглядах говорять про положення на Волині, а настрої населення. А хто з тих варшавських достойників був на селі, хто бачив ці настрої, чув, що каже населення, та довідався, як воно відноситься до українських „фокусників“ та їхніх імпрез? Не бачили обличчя українського села не лише варшавські достойники, але й місцеві, тому й самі вірають „певним фокусам-покусам“.

Але це вже справа тих, яким фокусники підставляють криве зеркало й дають бачити в ньому волинську дійсність.

II.

Для 14. червня Луцьк відвідав голова ББ п. Славек. Місцеві експериментатори напружили всі сили, щоби показати йому нашу дійсність і свою роботу у вигідному для них вигляді. З цієї нагоди влаштовано цілу низку інсценізацій: за-відання посольської репрезентації Волині, ве-чір у „Рідній Хаті“, представлення різних „ка-менних людей“, „Вечорниці“ Ніщинського, кон-церт, чай.

Вся ця інсценізація мала бути доказом, що український народ „співпрацює“, бо зібралось кількадесят „засобилювачів“ людей, говорили, слухали, дивилися й пили чай. Вартість цього доказу „волинської правди“ аж надто очевидна.

Другим доказом цієї „волинської правди“ (такі власне правду винайдено тут і офіційно й протокошено) мали бути промови. Звичайна річ, що кожна, хто повірив у користь для українського народу, від усіх тутешніх експериментів і „волинської правди“, мусів ухопитися за ці промови, щоби довідатися з них, що доброго вже зроблено для українців і які ще благодаті мають посягати на волинські українські маси? Та дитяся дитина річ: кожний з „вірних“ і „співпраців“ перебувши долом відточковані

Лемківщина має стати на думку польських чинників тереном нової „регіональної“ політики, яку вже від кількох років переводиться на наших північно-західних землях, але без ніякого успіху. З тією метою, піддержується „варшавське“ православ'я та його носіїв, недобитків-москвофілів, які провалившись з його поширенням, підготували цією кириною лише ґрунт під комунізм, розбурхавши брехливою демагогією певне соціальне питання серед бідних лемків, щоби перетягнути їх на православ'я. Тому варшавське „Слово“ (ч. 46), офіційний орган митрополита Дениса, сильно обурюється на „Діло“, закидаючи нам неправду і домагається від нас навести бодай один конкретний факт на підтвердження нашого закиду.

Ну щож! Ми можемо навести не один факт на те, що „темних лемків перетягали несовісні агітатори на православ'я брехливими обіцянками „поділу церковної землі“, але цілу низку таких фактів. Однак покищо будемо скромні! і пригадаємо варшавським православним като-нам зі „Слова“ про подвиги батюшки Грицяя, який підчас горячки з православ'ям у роках 1926/27 дідав церковну землю між лемків у Святковій-Великій та Свіржовій Руській, об-селах ісельського повіту. А може пани зі „Слова“ заперечать і скажуть, що такого „древнього місіонера“ православ'я, як Батюшка Грицяя взагалі на Лемківщині не було? Радимо тепер редакторам „Слова“ прихити туди до цих двох сід, а там почують дещо більше від збаламуче-них лемків несовісними агітаторами у роді батюшки Грицяя. Цим лемкам уже спала з очей полудна і тепер вони цих панів дещо інакше привіталиб. Про інші „подвиги“ цього батюш-ки Грицяя навіть не згадуємо, бо кожна чесна людина не має для таких одиниць взагалі са-го осуду за їх „моральну“ поведінку. Тому можна „червонітись“, але не за „Діло“, лише за таких своїх „двухшлястиків“. Правда, що потоварі

Криницький перейшов скоріше на православ'я як у 1926/27 р., бо ще в Росії, після своєї утечі туди підчас війни. Алеж це в нічому не змінює суті справи, лише підтверджує наш закид, що „святенники-москвофіли“ вже перед війною, у-тотожнюючи свою „рускість“ із російським православ'ям, підготували майже поголовно ґрунт між своїми парохіями під православ'я і самі навіть при зміні політичної констеляції змінювали свій обряд.

А щож на це скажуть панове редактори з „Р. Голосу“ і „Землі й Воли“? Вони, бачите, ви-кручуються сіном і лають „Діло“. Одночасно редактори з „Землі й Воли“ на наш конкретні закиди не дають відповідей, лише закриваються тим фактом, що, мовляв, „більшість руских священників“ уже небішниками і нині не можуть боронитись перед тяжкими закидами за своєю діяльністю на Лемківщині. Іхню шкідливу діяльність для лемків виявило вже само життя, а зрештою про іхню теперішню кириною на Лемківщині історія видасть свій справедливий осуд. Не можна теж заспокоюватися такими без-сумнівними фактами, що не всі „святенники-москвофіли“ покинули свій обряд, бо ми тако-го закиду не видавали. Зрештою смерть обох православних батюшок Сивдовича і Гудимки, які впази з рук озвірілої австрійсько-малар-ської солдатески в 1914 р. не кладе ще на іхню передвоєнну діяльність недоторкаемого „табу“. Навпаки! Саме вони поповнили злочин перед лемками тому, що своєю діяльністю при мовче-ливій піддержці священників москвофілів під-готували ґрунт під теперішнє „варшавське“ пра-вослав'я. Наслідок тієї їхньої „праці“ і теперіш-ньої кирини вже бачимо.

Коли агітатори православ'я, розбурхавши серед бідних лемків, певне соціальне питання з поділом церковної землі, а не обділивши лем-ків землею, підготували ґрунт під безбожниц-тво і комунізм між молоддю, то москвофіли те

Руїнники!

У відповідь варшавському „Слову“ і львівському „Руському Голосові“.

тер своїм „лемківським букварем“ підготовляють ґрунт під нову шкільну екстермінаційну політику на Лемківщині. Мало того. Вони ще й самі такі власними руками, на радість своїх опікунів, беруться переводити цю нову шкільну політику в життя. Щоби лише втриматись за всяку ціну на поверхні життя та зберігти за собою вплив на гордих лемків, вони заграють на їх амбіції і намагаються тепер вмовити у лемка окремішність від українського народу. З тією метою москвофільські політики знід стяг РСФРП з Лемківщини, д-р Орест Гнатішак та „спец“ від „лемківського букваря“ М. Трохановський, сподіюючись приєднати до своєї злочинної акції на Лемківщині ще й американських лемків, переконавши вже про доцільність нової шкільної політики на Лемківщині редактора москвофільської „Правди“ у Філадельфії д-ра Пиша, який саме тепер, обідаючи Європу заїхав і до рідної Лемківщини, спинившись перед дальшою

своєю поїздкою до СРСР. Тому вже незадовго будемо свідками злочинної кампанії серед лемків в Америці за моральною і матеріальною піддержкою для москвофільських банкрутів на Лемківщині. Однак цю нову їхню кирило зліквідує само життя і відродження лемків вже не спинить, лише приспішить їм до зросту національної свідомості та міцнішого об'єднання зі своєю нацією. Це радісно для нас явище вже можна серед лемків заобсервувати.

А ганебно кирило з „лемківським букварем“ осудять самі лемки так, як це осудив уже покищо один чесний москвофіл. Ось коли М. Трохановський звернувся з проханням до „русского“ учителя, який з приводу недуги не вчить і сидить у брата, щоби допомогти йому зладити „лемківський буквар“, цей заявив, що до діла „Каїна і Юди“ своїх рук не приложити, хочби йому далі прийшлося проживати на ласці брата.

дівництву. Ще виразніший факт буржуазного переродження викрито в одеському зерноотресті, де керівники „комунистичні“ (Залогін і ін.), оточивши себе колами поміщиками, офіцерами, стали на шлях обдурювання партії, пролетарської держави, свідомо примішували показники врожайності, перебільшували кількість збираної зернової озимини у радгоспах, щоб збільшити боєзапаси. Факт такого самого переродження викритий цими діями на магієвському металургійному заводі, де зграя спекулянтів розквасила на сотні тисяч крб. товари, призначених для робітничого постачання, підбавивши частку в цьому деяких комунистичних і провладу ВРП і навіть магієвського МПК (зав. організації Мишанин).

„Всі ці факти доводять, що розв'язання бойових завдань, які стоять перед українською парторганізацією, супроводжується й супроводжуватиметься шаленим опором класово-ворожих елементів“.

Коли хто цікавий, як виглядає та чистка з „цифрах“, то для такого наведемо для прикладу підсумок теперішньої „чистки“ у 7-ми районах винницького округу. Там перевірили партійну „благонадійність“ 905 членів. Викинули з партії 164, а 101 „перевели“ з членів партії кандидатів. З кандидатів „перевели“ до співпрацюючих 84 членів.

Наслідки тієї основної „чистки“ такі, що найзавзятіше переводять „чистку“ між членами КП(б)У такі самі члени КП(б)У, яких надано довіряти і повноваження в тому напрямі п. Постишев.

Не ризикуйте!

Італійська ескадра гідропланів мала відлетіти ще в середу до Ісландії, але мряга перешкодила цьому. Крім цього Муссоліні вислав до цієї Бальбо таку телеграму: „Не ризикуйте! Летим на меті досліди, а тому не наразуйте, протавити його, людського життя“.

Серед летунів ескадри 6 18 таких, що вже пролітали Атлантику. Кількох з них має по 10, наймолодші по 4 роки летунської служби за собою.

„Зрадники“ гітлеризму.

БЕРЛІН, 5. 7. ПАТ. Заступник мін. вн. справ Пфундтнер заповів у публічному відкритті, що в найближчих днях будуть провідники німецької соціал-демократії, що перебувають за кордоном, визнані зрадниками окремим законом і з німецького громадянства їх виключать. Небаром судитимуть теж підпалачів райхстагу та присудять на смерть на шибениці. Пфундтнер заповів теж, що громадянство поодиноких країн Німеччини знесуть, а заведуть одно німецьке громадянство, якого можна буде дослужитись тільки працею.

Партійна чистка в УСРР. та її наслідки.

Постишев проводить чистку на всіх фронтах українського життя

Орган Центрального Комітету Комунистичної Партії більшовиків України (КП(б)У) „Комунист“, що появляється у Харкові приносить у числі з 2. липня ц. р. передову статтю про чистку партійної організації на території УСРР. У тій статті читаємо між іншим досадно так:

„По чотирьох областях України — Донецькій, Київській, Одеській та Вінницькій — розгорнулася чистка парторганізації. Уже перший досвід наочно доводить величезну політичну вагу її, як могутнього важеля подальшого ідейного та організаційного зміцнення партії, віднесення її до безсмертності. Чистка піднімає пильність, активізує роботу кожної партійної ланки, кожного комуніста зокрема, навколо бойових завдань партії. Ці завдання для української партійної організації полягають у тім, щоб, закріпивши й розвиваючи перші ділянки зрушення, — остаточно ліквідувати відставання України в сільському господарстві, найкраще зібрати урожай, цілком і на строк виконати хлібозапасання, подолати недоцільне відставання вугільної промисловості Донбасу та металургії.“

„Наука відставання України, ряд серйозних проривів у роботі української партійної організації з винятковою силою й прозорливістю, якірних т. Ставлин на січневому пленумі ЦК і ЦККВКП(б) — найвиразніше доводять, що „притуплення більшовицької пильності щодо класового ворога — ось найважча за своїми наслідками провина партійних організацій України. У цьому основна докорінна їхня помилка“ (П. П. Постишев). Перебіг перших днів чистки на Україні ще й ще раз підтверджує правильність цього висновку.“

Викритий в перебігові чистки став партосередку ВУАН (Київ), винницького облЗУ, факт зухвалої, шах-

райської виласки буржуазних переродження і опортуністичні в одеському облзерноотресті й т. ін. найпереконливіше свідчать, як, користуючись з притуплення й втрати класової пильності в ряді наших організацій, до партійних лав пролізли куркульські недобитки, петлюрівці й інша наволоч. Прикриваючись партійним квитком, діючи „тихою сапою“, намагалися вони послабити диктатуру пролетаріату, підірвати колгоспне будівництво, спрямовувати культурний процес на буржуазно-націоналістичні рейки.“

„Почавши з цього погляду науку мають зробити всі наші організації з чистки партосередку ВУАН. Найвищий заклад радянської науки на Україні класові вороги намагалися перетворити на цитадель націоналістично-буржуазної „науки“. Всі ці Артемицькі, Левіцькі, Камішани, Кіндрати, Шурани — вороги партії, затеклі апологети націоналізму й агенти Ефремових, пролізши до партії, прикрившись партійним квитком, шкодили соціалістичному будівництву, перекручували марксо-ленінську теорію. А деякі комунистичні керівники, поставлені партією керувати роботою ВУАН, очолювати перебудову її, натомість перетворилися на хвостики буржуазних націоналістів, які в шалений спільний з великодержавними, реакційними елементами ВУАН, намагалися зривати, зводити на нівець і ту велику позитивну роботу, що її на засадах марксо-ленінської теорії провадили і провадять справді чесні, радянські науковці працівники.“

„Не менш яскравий приклад підривної діяльності ворожих елементів, що пролізли до партії, виявила чистка винницької облЗУ. Такі „комунистичні“ із винницького облЗУ як Березка (зав. відділу землевпорядження), Гребельський (зав. кадрями) всією своєю практикою обстоювали інтереси куркуля й шкодили колгоспному бу-

спомин кращих переживань, ідеальних і чистих мрій та плянів і спільної народної праці, в якій він був для нас усіх, молодших і старших, провідним світлом і палким огнем у часах розгону, а цілющим бальзамом у часах пізнішого прибиття та розбиття. Але молодша генерація й молодша еміграція в Німеччині не знала Лепкого й тому, як один з близьких свідків всесторонньої праці ювілянта в Німеччині, поспішає додати короткий загальний огляд найважливіших етапів його діяльності.“

До Німеччини приїхав Лепкий під час війни, в листопаді 1915 року, запрошений „Союзом Визволення України“ для культурно-освітньої праці між полоненими українцями у Німеччині. „Союз Визволення України“, на чолі якого стояли великоукраїнські емігранти Володимир Дорошенко, Михайло Жук, Маріян Меленевський та Олександр Скоропис-Йолтуховський взяв був на себе дуже важке й відповідальне завдання: використати війну, щоб здобути Україні незалежність. Для досягнення тієї мети Союз крім політичної та пропагандистської роботи в центр і неутраляних державах повісив широку організу та освітню працю серед українських бранців із колишньої Росії, яких після довгих заходів вдалося згуртувати в окремих українських таборах, в Австрії у Фрайштаті, а в Німеччині, завдяки енергійним заходам Скорописа-Йолтуховського аж у трьох частих Українських таборах у Рахтаті (в Баденціні), в Вецлярі в зах. Німеччині та в Зальцгеллі недалеко Берліна, а крім цього ще й у деяких мішаних таборах східної Німеччини (як Губен, Шпроттау, Тухель, Штаргарт і т. д.). З часом повстав ще офіцерський табір у Ганноверш-Міндені коло Касселя та окремий пропагандистський відділ у Біліні на Півдні, де під кінець війни зосереджувалася культурно-просвітна й національно-освітня праця на визволення північно-західних теренах України. В усіх тих таборах і відділах пробувало до 200.000 бранців українців з усіх сторін нашої широкої України, навіть із далеких Туркестанських та Сибірських колоній. Між ними свідомі українці було

дуже мало й Союз узяв на себе велику, героїську працю, приєднати їх для українства та для української державності. Таке велике завдання можна було виконати тільки спільними зусиллями більшого гурту придатних співробітників, що попри відповідне знання всіх ділянок українства та техніки пропагандивно-освітньої роботи малиб також шире серце, ентузіазм до праці й значну дозу самопожертвування.

Одним з перших, запрошених до співпраці, був проф. Лепкий, що радо взяв на себе нелегкий обов'язок так званого „члена просвітної виділу“ й цілою душею приляг до нової праці, при якій витривав аж до кінця, аж до закриття таборів і виїзду полонених додому. Проф. Лепкий не завіз сподівань Союзу й віддав у таборі великі прислуги українській визвольній боротьбі. Переконалий націоналіст і державник, великий прихильник політичної еманципації з того пригнобленого й приниженого чужою волею селянства, й ентузіастичний проповідник великої цінності нашої питоми української культури, Лепкий з цілим жаром переконаного культурного бойовика кинувся у різноманітні, високохвилюючий вогн таборового життя й ставася виповнити його рідним, національним змістом. Своїми прегарними гарячими промовами й цікавими викладами з української історії, літератури й культури, що захоплювали наших полонених гарною формою й цікавим змістом, будив Лепкий приспану національну свідомість між тисячами наших земляків-полонених і починався більш усіх до освідомлення Рахтатського, а особливо Вецлярського табору, де йому довелося прожити від лютого 1916 року до кінця 1920 року. Його виклади були дуже різноманітні, але все однаково цікаві й мали звичайно численну аудиторію, так що в Рахтаті йому довелося викладати у великій театральній залі, де 500—1000 дядьків з дильною увагою, і то й з захопленням слухало його палких слів і про „Слово о полку Ігореві“, і про Володимира Мономаха, і про повстання Козаччини, і про Шевченка та європейські впливи на українську культуру.

(Доміненція буде.)

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 7. ЛИПНЯ 1933.

Д-Р ЗЕНОН КУЗЕЛЯ.

Богдан Лепкий у Німеччині

(ЛИСТОПАД 1915 — ЛЮТИЙ 1926.)

Промова на Святочній Академії в „Українському Науковому Інституті“ в Берліні.

Українська колонія у Німеччині не може пропустити ювілею Богдана Лепкого, щоб не згадати його заслуг, які він поклав для української справи на німецькому терені. Коли інші віддають сьогодні належну честь його талантові, то наша колонія, хоч і як вона вже невелика, зв'язана зі заслуженим ювілянтом ще й безпосередніми, близькими нитками: таж добрих десять літ свого життя провів він у Німеччині, зокрема в Берліні, працюючи невтомно, з повним запалом та ще повнішим серцем, для нашої спільної, однаково усім нам дорогої української справи та вибиваючи на всьому ґлибоку та виразну печать свого небуденного духа. Тай не замикався він у своїх кімнатах, щоб оддалеки від людей, світового гамору та злоби дня віддаватися своїй творчій праці, а віддавав себе цілого для загальної праці на послуги широкому загалоу.

Ледви 7 літ ділять нас від тієї незабутньої хвилини, коли ми в широкому гурті прощали його з відділом до краю, хоч і не на рідну землю, і не один з нас бачить ще й сьогодні свіжі сліди його плодотворної роботи, пригадує собі живо його минулу постать, відчуває досі неописаний чар його особи, переживає у споминах солодку й зворушливу розкіш його западаючого в душу й завязлого слова, що так і плыло з його чистої, для всього рідного відкритої і добром налітої душі. Б. Лепкий наче живий стоїть перед нами усіма, що мали щастя з ним разом бути та працювати, залишивши нам, покинутим на далекій чужині, непроминаючий

Українці на світовій виставі у Шикаго.

Програма офіційного відкриття українського павільйону на світовій виставі у Шикаго.

З американської української преси довідуємося, що відкриття українського павільйону на виставі в Шикаго відбулося 25. червня ц. р. Американська українська преса заповідала програму свята відкриття павільйону ось як:

„Український Виставовий Комітет уже усталив цілий хід урочистого свята відкриття Українського Павільйону, яке відбудеться у неділю, 25. цього місяця.

Свято зачнеється величавим походом, у якому візьмуть участь всі українські чоловічі і жіночі товариства міста Шикаго. Похід, що складається з кількох тисяч осіб, зачнеється рівно в 3-ій годині від виставової брами при 23-ій вулиці, і вітатимуть виставовою площею до Українського Павільйону, на 39-ту вулицю.

Учасники походу виступатимуть в українських народних строях. Жінки, які строїв не мають, виступатимуть у білих убраннях. Всі учасники походу будуть мати вільний вступ на виставу.

На 4-у годину похід прибуде до Українського Павільйону. Там відбудеться церемонія відкриття, яка полягатиме в тім, що дівчинка в українському строю перетне стяжку, якою на той час буде відгороджений вступ. На цю роль вибрано Патрицію Сіменович, донечку голови Українського Виставового Комітету. Д-р Мирослав Сіменович, в імені Комітету, оголосить павільйон отвореним. Відтак павільйон заповниться публікою. В цей час славна капеля під проводом капітана Івана Барабаша, яка складається з 95 учасників, відіграє гучний марш.

Після розміщення гостей, Український Хор міста Шикаго під проводом Юрія Бенецького

відспіває „Боже, Україну Спаси“. Американських і чужоземних гостей, запрошених на свято, будуть відтак гостити чаєм. Пан полковник О. Шаповал виголосить коротеньку промову українською мовою, а пані Олена Лотоцька скаже кілька слів по англійськи.

Зараз потім зачнеється концерт і театральна забава. Виступлятимуть Український Шикагівський Хор, танцюристи п. Авраменка, капеля капітана Барабаша, знамениті соля, дуети і квіртети. Частина програми буде передана через радіо на Нешенал Броккестинг Компані.

Зараз після концерту, від години 7-ої вечір, зачнеється програма легкої музичної і театральної забави, яка триватиме до пізньої ночі. Між іншим виступлятимуть популярні співаки пп. Костелюк і Мирошніченко, з їх цілою трупкою.

Частина ресторану буде увільнена на танки і там буде грати прекрасна, вже дирекцією павільйону на те згоджена оркестра.

Ціла програма відкриття буде складена так, щоби музика і забава тривала безперервно цілий час від 4-ої години аж до ночі, та щоб її зміст був як найбільше різномірний.

Комітет просить усіх українців, без різниць, прибути на це велике свято, яке кожному лишиться в пам'яті як один з найкращих споминів його життя. Комітет просить не лише шикагівців, але й українців з інших околиць Америки й Канади, які мають змогу приїхати і бути присутніми на святі. Вступ на виставу буде вільний всім учасникам походу.

З тієї програми можемо собі вже докладно уявити, що свято відкриття павільйону мусіло випасти величаво.

Американська преса.

(Допис з Америки.)

Нью-Йорк, 10. червня 1933.

Коли час до часу появляється вістка про смерть якогось американського „газетного короля“, то дехто з українців з дива не може вийти, як можливо зробити маєток на журналістиці. Українські газети виглядають як та сирітка, що її утримується з кохання в якійсь добродійній заведенні з ласки милосерних людей. Тому особливий подив викликає в нашого брата згадка про розміри й багатство американських видавців газет.

Щоправда, теперішня американська газета цілком відмінна від тієї, що появлялася триста літ тому. Бо такий вік має американський часопис, коли брати під увагу, що початок американської преси кориниться в старій Англії. Ледви появилася перша англійська газета в 1702 році, а вже в Бостоні, отже в Америці, впродовж двох літ почав виходити тижневик „Бостон Ньюз-Леттер“. Перший американський щоденник повстав у Філадельфії в 1784 р., а в Нью-Йорку перший щоденник появилася щойно в 1833 році. Цей щоденник існує ще й досі під тією самою назвою „Ди Сан“ і дня 3. вересня буде святкувати своє століття.

Початкова американська преса служила чисто купецьким цілям — для поміщення оголошень — і аж з часом почали в ній появлятися поважні новинки, а то й статті. Властива революція в журналістичній підприємстві довершилася впродовж останніх 40 літ, головню завдяки новим машинам, які почали викидати на ринок тисячі, десятки тисяч, а тепер і сотки тисяч примірників газети і зробили її доступною для всього населення. Пресові машини, ліногати до складання черенок, машина для стереотипування, машина до відбивання в різних кольорах, ротографію для роблення ілюстрацій, телефон, машина до писання, радіо, машина до друку телеграм, а навіть і автомобіль та літак — все мусіло зробити з недавньої отяжалої установи новітній машиновий продукт.

Коли візьмете пересічний американський щоденник у більшому місті, то перше, що привертає нашу увагу, це обсяг газети. Берім сьогоднішній „Нью Йорк Таймс“. Він величезною наперу вдовое більший від нашого „Діла“, отже треба дві сторони „Діла“ на одну сторону американського щоденника. Але то ще не все: друк американської газети такий дрібний, як у „Ділі“ української, чи з відомленнями зі спорту, біржі і т. п. Отже щойно з таким застереженням придивімося обсягові газети. Нинішній „Нью Йорк Таймс“ має 42 сторони, а „Сан“ (популярна газета) має 48 сторін. Але, як візьмете щоденник філадельфійський, вашингтонський, шикагівський чи який інший, то зауважите,

що всі вони до себе подібні. Бо американська преса досягнула сьогодні свій „стандарт“ і тому має ті самі новинки, таку саму організацію.

Є три великі кореспонденційні бюро, що достарчають вістей до газет. Ці пресові бюро мають своїх кореспондентів по цілому світі і нема цивілізованої території на земній кулі, де не перебував би постійний кореспондент американської „Ессосієтєд Пресс“, чи „Юнайтед Пресс“, чи „Інтернешенел Ньюс Сервіс“. З ними разом співпрацює агенція Аваса „Бюро Вольфа“, „Кенедієн Пресс“ і т. п., а також і Польська Агенція Телеграфічна, що має своє бюро в сусідстві „Ессосієтєд Пресс“ у Нью-Йорку.

Крім телеграфічних бюро є ще пресові синдикати, які висилають готові статті до газет. Трапляється визначніший журналіст письменник, його бере синдикат на службу і в той спосіб вибачите статті з тим самим підписом у газеті в Нью-Йорку і в Шикаго і в Сан-Франціско. Навіть міські новинки збирає напр. „газетарський синдикат в Нью-Йорку“ і розсилає до всіх щоденників. Таким чином новинку про тусаму подію виповачите рівночасно в кожній ранішній чи пополудневій газеті.

Чим-же властиво відзначається одна газета від другої? Загалом „Нью Йорк Таймс“ уходить за візрцем газету в справах новинок, хоч вона не має найбільшого тиражу. Це тому, що „Таймс“ має своїх власних кореспондентів в усіх важливіх центрах Америки і цілого світу. Таке напр. вашингтонське пресове бюро нью-йорського „Таймс-а“ це цілий штаб журналістів, на якого чолі стоїть чоловік, з яким рахується уряд і президент. Коли появиться в „Таймсі“ допис вашингтонського кореспондента з його підписом, — а це є в американців правило, що дописувач підписаний, — то ви мусите бути переконані, що в дописі нема ні одного слова, яке не було би добавлено обдумане, заки його поставлено на папері, а інформації мусять бути фотографічно вірні, бо від такої вістки чи відповідного наслідування залежить нерідко доля якоїсь справи. Особливо вісти про міжнародні справи, скрутиновані через „духу голки“.

Але американська газета це в першій мірі бізнесове підприємство. Задолжити тепер свіжій газеті в Америці це не легка річ. Багато давніх газет, що мають уже вироблене ім'я, мусіли зіллятися з іншими, щоби рятувати своє значіння і свої впливи. А майже кожного тижня приходять вісти про реорганізацію якогось важного щоденника, а часом і про упадок. Тому, що газета була в початках засобом розголосу для великих купецьких домів, вона заляглася в засади такою до сьогодні. Великі де-

партаментові крамниці мають запевнене постійне місце для оголошень кожного дня. Коли візьмете до рук нью-йорський щоденник, то ви знаєте, які крамниці в ньому оголошуються. А для написання й уложення оголошень ці крамниці втримують цілий штаб талановитих людей з журналістичним вишколом. Що за ці оголошення газета дістає десятки тисяч дол. у місяць, це самоозрозуміле. Інакше не могла б існувати ні газета, ні підприємство. Треба мати все на увазі, що між бізнесовим світом і газетарсько-видавничим мусить існувати якнайтісніше порозуміння. Газета, що може вказати свою вартість для суспільності, мусить час від часу вказувати скільки місця на оголошення вона посвятила цього чи того місяця.

Так звані „ланцюхові“ газетні підприємства це вже правило в Америці. Відомий видавець Рендолф Герст мав 27 впливових щоденників у головних центрах Америки, а таксамо дуже впливовими є щоденники Скрип-Гаверла (їх тепер 25). В той спосіб Нью-Йорк і Сан-Франціско можуть бути духово получені. Деякі газети друкують тісамі вступні статті, бо вони походять або зпід пера видавця, або написані на його приказ. Це власне спосіб адобування прилюдної опінії в Америці.

Окремо варто заінтересуватися кожним виданням часопису, щоби зрозуміти ту незрівняну журналістично-друкарську техніку, якою власне відзначається американське газетарство.

А якщо не було до досконалости розвинутої кольпортажної американської газети, то не можна би цілком зрозуміти того, як може появлятися кожного дня по шість видань щоденника, що на 48 сторонах друку містять від 160 до 200 тисяч слів і друкуються в кількості від 100 до 400 тисяч прим., продаваних по 2 або 3 центи.

Американська преса це справжнє чудо навіть для скептиків. А відтак давня, старої дати, українська газета з рідного краю, має більше значіння для заокеанського земляка, ніж отся машинова, наскрізь новітня „надпоступова“ складниці найрізномірніших новинок, цифр, сенсаций і агітацій.

Д-р Семен Демидчук.

За пактом 8-ох пакт 5-ох.

Нова сила на овиді Європи.

ЛОНДОН, (ПАТ). Бюро Райтера повідомляє, що в Лондоні підписали у вівторок представники СРСР, Чехословаччини, Румунії, Югославії і Туреччини конвенцію, що визначає покладати напасника. Ця конвенція подібна до підписаного передчора пакту 8-ох; Румунія підписала її вдруге, як член Малої Антанти. Туреччина, що підписала пакт 8-ох сусідних з Радсоюзом держав, прилучилася до неї. Румунська преса відмічує підписання конвенції дуже втішно. Вона вважає, що ця конвенція охопить 10 держав, тобто Польщу, СРСР, Францію, Туреччину, держави Малої Антанти і балтійські держави та створить отак протинагу більшові Німеччині, Італії, Мадярщині і Болгарії.

ЖЕНЕВА, (ПАТ). „Журналь де Насіон“ стверджує, обговорюючи конвенції сх. держав, що це дуже гарні документи, які кладуть міцні основи під мир у сх. Європі й на Далекому Сході.

БЕРЛІН, 5. 7. ПАТ. „Люкаль Анцайгер“ пише, що пакт 8-ох і 5-ох — це відповідь на пакт чотирьох і має на меті протиставитись ревізій кордонів. Він є теж передпосилкою нового курсу політики Польщі, зневаженої до Франції, що ввійшла до блоку 4-ох. Якщо ці конвенції підписали ще й держави Малої Антанти, тоді в Європі буде створений міст Франції-Радсоюз та перегруповання політичних сил, але німецько-радянським азамінам це не пошкодить.

Німеччина і Ватикан.

Конкордат підпишуть у найближчих днях.

ПАРИЖ, 5. 7. ПАТ. Віцеканцлер Папен, що мав ще вчора вийти з Риму, залишився в ньому ще на один день, у зв'язку з точним обговоренням конкордату та редакцією його тексту. Авдієнція Папена у папи та точний день його візиту доказують, що німецько-ватиканський конкордат підпишуть ще сьогодні.

Занепад світової торгівлі.

Кореспондент нью-йорського „Таймс“, Волтер Дуранті, телеграфує з Москви, що торгівля Світового Союзу постійно паде. Привіз до Світового Союзу випадав у доларах так: 1930 р. — 300,000,000; у 1931 р. — 550,000,000; у 1932 р. — 350,000,000. Вивіз вивіз випадав так: у 1930 р. — 10,000,000; у 1931 р. — 330,000,000; у 1932 р. — 220,000,000 дол. У 1933 році за три перші місяці до Світового Союзу привезли товарів за 44 мільйонів і вивезли за 45 мільйонів доларів.

Мистецьке життя.

ЗБУРЯТЬ ПАМ'ЯТНИК БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО У КИЇВІ.

Київська радянська влада ажитає заходів перед харківським урядом, щоб знищити широко відомий пам'ятник гетьмана Богдана Хмельницького у Києві, що збудований у 1888 році знайним різьбарем М. Микішином. Окрім наших відомостей — таку саму вістку подає за радянською мистецькою пресою краківський мистецький журнал „Штукі Пенкне“.

НАШЕ МИСТЕЦТВО НА ЧУЖИНІ.

Як повідомляють польські й французькі газети, у Парижі відчинена тепер вистава польського народного мистецтва, куди увійшли виключно твори з Горішнього Шаєська і — Гуцульщини. Вистава проходить із великим успіхом і гуцульські вироби викликають захоплення. Це вже не вперше влаштовують такі вистави, де наше мистецтво виступає під фірмою інших національностей. Та в нинішніх часах такі вистави зовсім необхідні, бо є вже чужинці, що дуже добре розбираються у мистецтві різних націй. Всім ясно, що нема більшого культурного пониження, як саме брати чужу культуру і видавати її за свою. Правдоподібно звинуватити тут зборяданні вистави, бо поважна польська мистецька критика і наука ставляться до нашого мистецтва гідно.

УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО НА ЧУЖИНІ.

В Львів Анджелес вийшла дуже гарно видана книга про сучасний міжнародний експеріс, пера Руги Томсон Савідерс. Авторка пише про модерний український експеріс, зокрема про П. Ковжуна.

Львівський мистецький місячник „Комерсіал Арт“ в 4 ч. з цього року помістив кольорові репродукції праць нашого мистця С. Гордієвського.

НОВІ МИСТЕЦЬКІ ЛИСТІВКИ.

Жіночий місячник „Нова Хата“ випускає в найближчій часі 3 листівки в кольорах роботи Михайла Андриєнка-Нечитайла, відомого нашого мистця, що постійно перебуває в Парижі.

БРАК ФАРБ НА УКРАЇНІ.

Від довшого часу на Україні нема ніякого мистецького приладдя, ні фарб, ні полотнищ, ні паперу. Радянські мистці звертаються до закордонних товаришів, які не можуть знайти способу, як їм допомогти.

ЗІЗД МИСТЦІВ.

А. Н. У. Мистців і мистецьке угруповання „Спокій“ приготували на початок 1934 року зїзд українських мистців. На зїзді обговорять професійні мистецькі питання та низкою рефератів покажуть сучасний стан нашого мистецтва і життя наших мистців.

ВИСТАВА ГРАФІКИ У ВАРШАВІ.

Т-во Захента у Варшаві визначило свої сади на виставу української графіки на травень 1934 року і запросило організувати її Асоціацію Н. У. М. Передбачено: нагороди, закупки і дипломи.

ПРО ВИСТАВУ О. ГРИШЕНКА В ПАРИЖІ.

Вистава нашого мистця О. Гришенка пройшла в Парижі з великим успіхом. Держава закупила до музею „Же де Пом“ одну більшу річ; появилася багато фейлетонів і рецензій у французькій пресі. Незабаром помістимо голоси тієї преси в „Ділі“.

П. К.

На протиалькогольному фронті.

Прилюдна збірка на цілі „Відродження“.

Головна Рада Українського Протиалькогольного Товариства „Відродження“ у Львові повідомляє, що львівське Воведство дозволило на прилюдну збірку, на цілі Товариства, а дні 12. липня 1933 р. У той день уповані збірки будуть приймати добровільні пожертви під українськими церквами у Львові на відродженецьку пропаганду.

Головна Рада Т-ва „Відродження“.

ВЕЛИКА ПОВІНЬ НА ПОКУТТЮ.

Безнастанні дощі і великий хмароліб спричинили велику повінь на Покутті. Найбільше потерпіли від повені полуднево-східні повіті, а в першу чергу коломийський. Прут змінив своє русло і залив водою ці землі, які дотепер ще не були під водою. Тому дельжовано пагнення зі сіл Корнича, Воскресінця і Березова.

НОВИЙ РЕКТОР.

Президент затвердив проф. д-ра Генрика Гальбана на становищі ректора львівського університету, якого вибрано на місце проф. д-ра Хлямтача. Новий ректор урядуватиме через найближчі три роки.

НОВИНКИ

— Робітня футер Юліана Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. П. пов. Тел. 54-46.

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хоружа на 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол.

— Конфіскація. Вчорашнє число нашого тиспису було сконфісковане за кілька місць і статті „По дорозі на Мавіку“.

— Видатний англійський економіст у Львові. В дні 29. і 30. червня був у Львові видатний англійський економіст і публіцист п. Тільман у товаристві пані Макогонової. Гості приїхали з Праги. П. Тільман пише велику економічну працю про положення селянства в Європі. У цій книжці окремий, великий розділ буде присвячений положенню українського селянства. П. Тільман приїздив до Львова з метою зібрати додаткові матеріали до цього розділу у своїй книзі. У тій цілі відбув він низку конференцій з відповідальними керманічами наших господарських установ і зі знавцями нашого сільського господарства. Крім того виїздив він і на село, де знайомився з побуту наших селян. Книга п. Тільмана появиться в англійській мові. Тільман є автором кількох поважних книг на економічні теми і має в економічному світі на заході широку популярність і повагу.

— Кульчиці шанують Кульчицького. З Кульчиць Шляхотських біля Самбора повідомляють нас, що село пригтовляється до відсвяткування пам'яті в честь Юрка Франца Кульчицького, відомого героя Відня, який в 1633 р. відіграв визначну роль при обороні Відня переходом турецьких обозів з вістями від команданта Відня Штаремберга, до кн. Карла Лютаринського, начального вождя німецьких військ. Академія в честь героя потребує два дні 19—20. серпня (два дні свят Преображення і неділя). В програму ввійдуть святкові промови, два реферати, співи, деклямації, вистава і рецитатії внаслідок з повісті проф. Филипчака п. з. „Кульчицький герой Відня“. Свято розпочне молебень за тім місці, де стояла хата Юрка Кульчицького. На тім місці здвигнений буде хрест з написом: „Тут уродився Юрко Франц Кульчицький 1633 року, оборонець Відня“. На свято запрошують кульчиці всіх своїх сусідів і делегатів усіх таланів „Просвіти“ в краю.

— Українська орхестра на виставі в Шикаго. 16. червня в Українським Павільйоні на Світовій Виставі в Шикаго виступив капітан Іван Барбаш з орхестрою з 95 музик. Звуки, майстерно виконаних класичних композицій, притягали до українського павільйону численних гостей. Орхестра з Геррісон Гай Скуль, якою він провозить, добула собі протягом трьох літ, від 1930 до 1932 р., першу нагороду між орхестрами міста Шикаго, а в 1-м році дістала 1-ше місце між орхестрами всієї Америки. Вона відіграла у українському павільйоні кусник з „Коля ді Рієні“, Вагнера, „Прелюдію“ Ліста і кілька прегарних маршів. Публика була в захопленні і беззастановно обдерювала нашого славного диригента як і всіх виконувачів, ширими довгими оплосками. Виступ Барабаша був шляхотним жестом, бо не зважаючи на численні і добре гоноровані запрошення, які ця знаменита орхестра дістала з усіх боків, він вивів своїх хлопців в український павільйон зовсім безплатно, не жадаючи жодного за це гонорару.

Поляки на Радянській Україні.

Цікаві цифри з життя польської меншини в Радсоюзі.

У Радсоюзі живе під теперішню пору близько 1 міль. поляків, що найбільше скупчені на Україні і Білорусі. Очевидно, живуть вони без будьякого культурного зв'язку з Польщею, а підчинені організаційно ідеї комунізму, затримали тільки свободу рідної мови, може бути для цього, що в ній найкраще проводили пропаганду комунізму у сусідній Польщі.

На Білорусі мають ці поляки 226 польських народних шкіл, 31 середніх і 3 „технікуми“, мають теж свій Педагогічний Інститут у Мінську, а в агаданні школах вчиться 7.000 польських дітей (50 відс. усіх польських дітей на Білорусі).

На Україні положення поляків краще. Польський елемент тут свідоміший, у польських пар. школах в 37 тис. дітей, а крім цього в високі польські школи — педагогічна, медична, механізація хліборобства, техніки збижєвих культур, кооперативна, музично-драматична і т. д. 70 відс. польських дітей вчиться на країні в рідній мові.

На Україні працює теж польський державний театр, що обіздить всі осередки польського

життя (Харків, Москву, Мінськ, Витебськ) і дає польські вистави з „пролетарською“ ідеологією. В Мінську приміщену другий такий польський державний театр в будівлі колишнього костела.

Польська меншина має на рад. Україні в Білорусі поважну пресу, очевидно з виключно комуністичною тенденцією. На Україні цих часописів 15, а на чолі їх стоїть щоденник „Серп“, що виходить у Харкові в накладі 18 тис. прим. У Мінську виходить другий польський щоденник „Орка“, що має 10 тис. накладу. Начальний орган польської меншини в Рад. Союзі виходить у Москві під назвою „Трибуна Радєвца“, що має тепер 10-тисячний наклад. Крім цього польські комуністичні письменники видають свій літературний журнал „Культура мас“, поруч якого існує ще кілька спеціальних журналів, присвячених жіночим справам, молоді, дитині, боротьбі з релігією і т. д.

Доказом пошани для поляглих героїв є жертва на охорону воєнних могил українських борців!

І хочуть і не хочуть...

Непевна доля льондонської конференції.

ЛЬОНДОН (ПАТ). Вирішальні кола льондонської конференції не знають, чи продовжувати чи перервати її наради.

Представники європейських держав з паритетом золота заявляються за відложенням конференції. Точний внесок поставив на засіданні представників комісії голландський прем'єр Колін і мав дістати згоду Бельгії і Франції. Офіційної пропозиції ще нема. Мекдональд і делегати Злуч. Держав застерігалися проти цього внеску.

Шеф американської делегації Гул відбув довшу розмову з Мекдональдом. Описав розійшлася погодою, що делегація Злуч. Держав не вважає декларації Рузвельта останнім його словом і сподіється дістати від нього нові, точніші пропозиції. Після розмови Гул зателегра-

фував през. Рузвельтові про стан конференції та просив від американської делегації нових пропозицій уряду. Розв'язку з тим справу остаточного вирішення долі конференції відложено до четверга рано, а до цього часу сподіється Гул дістати відповідь від през. Рузвельта та нові пропозиції Злуч. Держав, що дадуть змогу вести наради далі.

ЛЬОНДОН, 5. 7. ПАТ. Бюро Райтера повідомляє, що през. Рузвельт вернув до Вашингтону і передав каблем делегації у Лондоні нові інструкції, вимагаючи від неї, щоб рішуче не дозволила відложити конференцію. В найближчих 24-ох годинах сподіється в Лондоні нової декларації Рузвельта. „Таймс“ доносить з вірогідних джерел, що конференцію все таки відложать.

Новий зшиток „Української Загальної Енциклопедії“.

Появився 29-ий зшиток У. З. Е. від ст. 1001 до 1232, від гасла „Україна“ до „Цитрин“. В цьому зшитку знаходимо велике число українських гасел, що починаються прикметником „український“ (25 українських партій і партійних об'єднань, 30 установ і комітетів, 30 товариств, 30 журналів, 10 шкіл тощо). Крім того такі гасла: Українка Леся, Українська Галицька Армія, Укр. Нар. Республіка, Укр. Національна Рада, Укр. Автокефальна Церква, Укр. Січові Стрільці, Устияновичі, Федак, Федорови, Федорівці, Федорів, Федькович, Феценко-Чопівський, Филиповичі, Філіпський, Франко, Ханевки, Харків, Хвильовий, Хмельницькі, Холм, Хомашина, Холодні, Хомишин, Хруцькі, Цегельські, Цеглиньські, Целевичі, Центавльа Ра-

да, Центробанк, Центросоюз, — і багато інших. Зі загальних більших гасел такі: університет, унія, Урал, ух, фашізм, Фадія, фізика, фільм, філософія, Фінляндія, фотографія, Франція, французька література і мистецтво, функції, хвиля, хемія, хмара, Хорватія, хрестої походи, цвіт, Цезар, цензура, церковна музика, цикль, цикльон і ін. Зшиток прикрашений, як звичайно, великим числом (160) добрих ілюстрацій.

Цього місяця появиться ще останній 30-ий зшиток У. З. Е. до букви „Я“ включно. Від вересня почнуться появляти зшитки з оглядами, що ввійдуть до окремої частини „Україна“ (5 зшитків) у прискореному темпі так, що до кінця цього року вся Енциклопедія буде закінчена.

ГЕН. БАЛЬБО ЛЕТИТЬ ДАЛІ.

ЛЬОНДОНЕРІ. 5. 7. ПАТ. Нині в год. І-й пополузі відлетіла ескадра італійських гідропланів до Іспанії.

ЛЬОНДОН. 5. 7. ПАТ. Перед дальшим летом до Америки ген. Бальбо студіював совісно метеорологічний бюлетень.

СТРАХ БІЛЬШОВИКІВ ПЕРЕД НІМЕЧЧИНОЮ І ЯПОНІЄЮ.

ЛЬОНДОН. 5. 7. ПАТ. „Таймс“ обговорюючи пакт 8-ох держав, який підписано в Лондоні, стверджує, що його вістря спрямоване проти двох держав, себто Німеччини і Японії. Якщоб СРСР понав у конфлікт на Дал. Сході, тоді вже не буде боїтися, що західні сусіди використають цю догідну ситуацію. Одночасно сусідні держави Німеччини на випадок конфлікту з гітлерівцями не лякаться, що СРСР використає їхній конфлікт для себе. Тому пакт 8-ох на думку „Таймса“ зміцнить лише мир в Європі.

— Темна хроніка. До бюр міської різни у Львові вломилася невідомі злочинці, розбили касу і забрали 10 тис. зол. — На полі біля с. Кунин жовківського пов. найшли трупа 52-літньої Олени Саджениці, яку невідомий тип вбив, стрілявши до неї двічі з кушів. — В Печеніжині викрили тайну робітню рушниць і набоїв до яких та арештували 5 „фабрикантів“. — Біля Радомисла наскочив постеруновий на хлопців, що йшли красти конюшину, а ці побили його так, що його безпритомного відвезли до лікарні.

— Відеміністрові фінансів займили хатню обстановку. У Варшаві викликала велику сенсацію екзекуція в мешканні відеміністра скарбу проф. Козловського, що ще підчас свого побуту у Львові завинив був львівському скарбовому урядові невеличку квоту за маніпуляції підчас визначування податку, обчислену вже після того, як він виїхав зі Львова. Львівський уряд вислав за відеміністром екзекуційну карту до Варшави, але столичне адресове бюро відповіло, що такого пана не знає. Щойно скарбова палата Варшави дослідила, що відеміністр є в місті і мешкає саме в її будинку! Дня 14. червня в мешканні міністра з'явився коморник і переляканий, довідавшись, де він, а міністр, якого повідомили про його появу, заплавав негайно цілу належність.

— 5.000 зол. змолоти на сіканиці. В підваршавському селі Бихава мешкала з дочкою смерятка Мацейова. Вона складала гроші до гроша і в тайні перед дочкою ховала паперові гроші у машинці до мяса. Оноді дочка Мацеєвої принесла з міста мясо і хотіла зробити для матері несподіванку — сіканиці. Перемолотла мясо, але коли надійшла мати і застала, що дочка мие вже машинку — зімліла. Дочка змолотла на сіканиці і 5 тис. золотих у банкнотах, які вона ховала у машинці, не завваживши цього.

— Ріжні вістки. Тимчасові підсумки конскрипції в Німеччині нараховують в цій державі 65.3 міль. населення, тобто на 2.7 міль. більше, як у 1925 р. і 2.5 міль. менше, як перед війною.

— Біля Губич пов. Борислав хотів шофер таксіви ч. 26 в Дрогобича переїхати через ріку Гисьменицю і почав потапати. Прикликана воєва сторожа ледви вирятувала пасажирів самоходу. — З наказу уряду розв'язали у Німеччині партію католицького центру та народно. — Радянський уряд почав переговори з державою Манджу-Го, які хоче продати свої права до східно-китайської залізниці за 210 міль. рублів золотом. — В Бабичах під Перемишлем встановив у Сяні 17-літній гімназист Герне з Варшави. — Поспівний поїзд на шляху Мадрид-Лиссабона зійшов з рейок; 30-кілька ранених.

— Підчас маневрів японської армії на стоках гори Фуджі багато вояків дістало сонячний удар; 7-ох померло, 30 смертельно і 160 легко недужих. — У південно-східній частині Кореї від хмаромовів настали такі поєни, що 35 осіб потонуло, багато ранених. — Син американського мільонера Джона Рокфелера виїжджає на студії до Мінхена.

— Криза в Армії Спасення. Відома гуманітарна організація Армія Спасення переживає теж кризу. За впливи в ній змагаються не тільки дві сестри, дочки основника Армії 50-літня Катерина і 65-літня Ева Бат, але й американська секція Армії, на чолі якої стоїть агадана Ева, намагається відокочити від англійської централі, застерігаючи теж проти „династичного“ панування в ній Батів. Словом, демократичні настрої, що з'явилися вперше біля домовини абсолютного „генерала“ Армії, просякають шораз глибоше і в цю організацію.

— Більшовики і церква. Серед російської емігранції існує аж три православні Церкви. на

чолі яких стоять митр. Евлогій, митр. Антоній та митр. Елевторій з Ковна, що визнає над собою владу московського митр. Сергія, підчиненого радянському урядові. Як повідомляють російські часописи, париський еп. Венямин виїздить до Зл. Держав, а на його місце має прибути з Москви б. тверський єпископ Серафим, що до цього часу буде висвячений митрополитом. Еп. Серафим був колись старшиною російської армії, потім пішов у монастир і визначився красномовством та теологічним знанням. Більшовики сподіваються, що він не захоче вернутися вже до Рад. Союзу і шоби забезпечитися від цього, затримали в Москві заручницею його рідну сестру.

— Продав свого трупа за 100 тис. доларів. Німецький астролог Дамус продав якомусь вченому з Америки свого трупа за 100 тис. дол. Цей учений шукатиме в мізку астролога пророчого зводу, що дозволяє Дамусові ставити відомі го-госкопи. В розмові з журналістами заявив Дамус, що хоче дожити 50 р. життя, коли дістане зачетом 25 тис. дол., а останніх 75 тис. дол. записе людині, яка зеднає собі повне його довіря.

— Сміливий робітник. В бельгійському місті Лювені вмуровано у зрушеному німцями підчас війни й опісля відбудованому університеті плиту, на якій нап'ятували варварство німецької армії в Бельгії. Ця плита була образою для національних почувань німців а теж і прихильних Німеччині флямандців і тому флямандський робітник Маррен розбив її два роки тому молотом. Пливу відмурували, але рік пізніше Маррен розбив її знову, а оце місяць тому третій раз і врешті його на цьому прихопили. Маррен станув перед судом, признався гордо до вчинку, заявив, що вважав це своїм патріотичним обов'язком і дістав рік в'язниці.

— Новий американський амбасадор у Польщі. Америка післала була як амбасадора до Польщі спершу фабриканта капелюхів Стетсона, відтак фабриканта авт Вілліса, а тепер посилає власника різни худоби Кюдая (Кудай) з Мільвокі, степту Віскансін. Польські газети в Америці пишуть про нього, що він був раз де-чидва дні у Варшаві в 1913 році, як ще Варшава була під Росією, „отже знає історію Польщі“. Але він всеодно питається поляків у Мільвокі, яке там у Варшаві підсоння, чи дуже зимно, і чи можна розмовитись по англійськи збо по французьки. Кудай дуже любить полювання. Тому 5 літ їздив полювати на диких звірів в Африці. Тому дуже втішився, як йому сказали, що і в Польщі зможе полювати на диких звірів. До Варшави виїде амбасадор Кудай імовірно при кінці липня.

— Помер російський православний єпископ. У Нью Йорку помер наслідком удару крові російський православний єпископ Аполінарій, який приїхав до Зл. Держав на доручення російського емігрантського синоду з Європи вже після більшовицького перевороту. Він мав бути помічником митрополита Платона, але перед кількома роками йому віддали керму російської православної церкви в Північній Америці. Через те прийшло між обома до конфлікту. Саме тепер якраз це напруження ще погіршилося, тутешніх російських єпископів до злуки з московської синодальної церкви для приєднання тутешніх російських єпископів до злуки московським патріархом Сергієм. Можливе, що зірвання митрополита Платона з патріархом потрясло умом Аполінарія так дуже, що він нагло помер.

— Осторога. 3 Мільна повідомляють, що якийсь Іван Батіг зі Львова продає в Мільні й околиці образи будитого на мальовання катедри св. Юра у Львові. Звертаємо увагу Всесенного Духовенства і всіх вірних, що Архикатедральний Уряд Парохіальний просить про збірці тільки священників і без посередньо до рук свя-св. Ів. Ніяких інших посередників Архикатедральний Уряд Парохіальний до якихнебудь збірок не упововив, не висилає і не висилає. Звертаючи на це увагу, прошу таким жертводавцям нічого не давати, а негайно віддати їх в руки поліції за ошукаństwo. — Від Архикатедрального Уряду Парохіального св. Юрія у Львові, дня 4. липня 1933. о. Леонтій Куніш-кий, парох.

— На будову надгробника І. Франка за час від 15. травня до 1. липня ц. р. через Центробанк зложили в зол.: Філія „Просвіти“, Бережани 30.50, Філія „Просвіти“, Стрий 15, Т-во Кредит, Комарно 5, Ревіз. Союз Укр. Кооп., Львів 25, Народний Дім, Дрогобич 50, Чит. „Просвіти“ Заріччє 2, Нестор Майбук, Сокаль 20, Філія „Просвіти“, Сколе 18.10, Укр. Кооп. Банк, Броди 10, Укр. Кооп. Банк, Гримайлів 15, Філія „Просвіти“, Радехів 20, Анна Дембицька, Заліщики 10, Василь Бараник, Заліщики 2, Віра Будницька, Заліщики 2, Микола Галицький, Заліщики 2, Марія Стажницька, Заліщики 2, д-р Р. Стефанович, Заліщики 2, суддя Демис Ястрембський, Заліщики

2, д-р А. Винницький, Заліщики 1, Василь Волошанський, Заліщики 1, д-р М. Долинський, Заліщики 1, Алекс. Кручків, Заліщики 1, Алекс. Жолевич, Заліщики 1, Федір Сухерко, Заліщики 1, Теофіл Рудницький, Заліщики 0.50, д-р Салій Родіон, Струсів 5, Сагайдак Олена, Лані 1.95, Філія „Просвіти“, Галич 10, Філія „Просвіти“, Солотвина 5, Укр. Каса, Долина 5, Філія „Просвіти“, Перемишль 23.80, Анна Залішук, Прислуп 3, Укр. Акад. Козацтво, Чернівці 59, Філія „Просвіти“, Миколаїв н. Дн. 5, Район. Молочарня, Войнилів 3, Кооп. „Єдність“, Хмельнік 4.75, Алексевич Ілько, Тернопіль 1, Зельський Іван, Влоцлавок 2, Філія „Просвіти“, Перемишляни 5, „Віра“, Рава Руска 25, Лотоцький Стефан, Пйотрків 1, „Надія“, Бережани 11, Філія „Просвіти“, Камінка Стр. 30, Філія „Просвіти“, Жолква 5, Філія „Просвіти“, Яворів 25. Разом 469.50 зол. Через Адміністр. „Діла“ зложили: проф. Степан Смал-Стоцький, Прага 100 кч., проф. Роман Смал-Стоцький, Варшава 20 зол.

— Іспит зрілості у прив. жіт. вчит. Семинарії „Рідної Школи“ у Самборі відбувся у днях 22.—27. червня ц. р. під проводом делегата кураторії візитатора Северина Білинкевича. Дістали диплом: 1) Олена Бронислава Андрійко; 2) Юлія Баранецька, 3) Наталія Ксеня Тарасович-Білинська, 4) Осипа Слотило-Білинська, 5) Ярослава Слотило-Білинська, 6) Ольга Степанія Бич, 7) Анна Ендик, 8) Степанія Захарко, 9) Анна Карабін, 10) Тетяна Кахновець, 11) Олена Кочиркевич, 12) Степанія Коваль, 13) Марія Полявко-Кульчицька, 14) Юлія Купич, 15) Олена Мелех, 16) Дарія Марія Менцінська, 17) Олена Пасичинська, 18) Марія Перуцька, 19) Софія Пискір, 20) Дарія Путкевич, 21) Дарія Ірена Марія Рабій, 22) Марія Рогучька, 23) Марія Розлучька, 24) Ірена Марія Сороковська, 25) Степанія Сороковська, 26) Ірена Сирко, 27) Анна Терлецька, 28) Ангеліна Чайковська, 29) Сальомея Марія Косачевич-Яворська. Разом до іспиту зрілості зголосилося 36 кандидаток. Репробували після письменного іспиту дві кандидатки, після устного чотири, відступила одна.

— Порядок Богослужень на храмове свято Свято-Йоанської Лаври ОО. Студитів у Львові (на Кайзервальді): четвер, дня 6. липня год. 5.30 попол.: Велика Вечіря з Литією і св. Сповідь; п'ятниця, 7. липня год. 5.30 рано 1-ша Служба Божа; год. 6.15 Утрення; год. 8-ма 2-га Служба Божа; год. 9-а Соборний Акафіст до св. Йоана Хрестителя; год. 10-а Співана Служба Божа, це-лебрована всеч. о. митратом Базюком. Співає хор п. радн. Купчинського. Якщо дозволить по-года то на Співаній Службі Божій буде проповідь Ексецл. Митрополита Шептицького, який після неї буде сповідати вірних. В разі непогоди проповідь скаже всеч. о. Лада. По Службі Божій відбудеться Волосвяття на цвинтарі біля церкви. Пополудне в год. 4.30 Вечіря і Акафіст до св. Йоана Хрестителя.

— Твори Стефаніка. Вже вийшло повне збірне видання творів Василя Стефаніка з ілюстраціями артистів графіків Василя Касіяна і Миколи Бутовича. Видання бібліофілське, друковане в дуже обмеженій кількості примірників. Книжка переплетена в ціле полотно. Обгортка проекту артиста графіка Павла Ковжуна. Ціна книжки 25 золотих, які можна сплачувати догідними місячними ратами. Замовлення і гроші слати на адресу: „ЦЕНТРОБАНК“, Львів, вул. 3-го Мая 15. Конто П. К. О. 143.467.

2256 3—5

Дописи.

КАЛУШ.

Мазепинське свято. В дні 25. 6. ц. р. заходом філії „Просвіти“ в Калуші відбулося величаве Мазепинське свято при співучасті великих мас народу, що не вважаючи на неперу погоду зійшовся навіть з найдаліших закутків повіту зложити поклін Великому Гетьманові. Свято відбулося на просторій площі „Українка“ в середмісті. Серед майдану на високому підішви-лі красувався бюст гетьмана. Свято розпочалося в год. 12-ї Панахидою за Гетьмана, яку відправив Вєт. о. Тисовський. Заричський, Майорчак, Соломка і Радехівський. Відповідну проповідь виголосив о. Майорчак. О-після сідувала Академія, підчас якої виголосили патріотичні промови прибувші на свято посла Луцький і Вєдиханович, яких зібрані стрінули рясними оплесками. Зокрема промова посла Луцького, виголошена з питомою йому красорівністю і темпераментом, зробила помітне враження на присутніх. Влучно підбрав до обстановки декламатор „Молітеся“ віддаєлював селянини Олексій Підмас панахиди і академії співали злучені хоря „Калузького Божа“. „Сокола“ і читали „Прогайти“ а доокочилих сіл від дивентурою д-р. Ст. Барта. Зокрема гарно вийшла пісня „Похороня жовіра“, яку відспівав сам „Калузький Божа“. Цілість свята робила ймовірне враження, так своєю культурною, відпозитивно підбраною програмою, як і великою кількістю учасників, що своїм повним поваги і скученням духа, пове-дешим, причинилися до звеличання Свята. Після Академії сідувала фєстив, на якому відбувалися руханков-пронси дитячир диточих садків та молоді соціалістичних диточих організацій. Залишилось доповідати на жид

дальші пописи, а зібрані гості з прикрито мус'ян роз-
зідитися домі. Свято не обійшлося без перепон зі сто-
рони влади, яка заборонила прохитаний похід, а під-
час самого свята вештувала мізюх учасників зі будь-
тоби організований ними похід.

СОКАЛЬЩИНА.

Концерт хору Котка в Сокалі. Несподівано заго-
стило до нашого міста новий хор Котка з одним концер-
том, що відбувся 26. червня ц. р. в залі Сокола. Цікаво
було нам почути Котка, якого знаємо з різних періо-
дів: найбільших успіхів-тріумфів і майже повного упад-
ку. З приємністю треба ствердити, що новий хор (чоло-
вчі шістнадцять) хоча не дорівнює першому хорі (жі-
стківності, а подекуди й добром голосів, але такі не
останяться багато позаду. Треба теж піднести, що про-
грама концерту була серйозніша, як це не раз дивніше
бувало, коли могло здаватися, що складається з ви-
ключно для галерії. Та все таки позначимося висказати
сумнів, чи годилося лучити в одно такий шедевр нішої
музичної літератури, як хор з опери Лисенка „Втопле-
на“ „Туман Хвиліни лягає“ — з народною пісенькою
„На вулиці скрипка грає“. Участь в хорі співаків такої
міри як проф. Орленко, хоча того вечора голосував не
автоматично диспонуваного, підносить в невеличкій мірі вартість
хору. Публіка дописала. Одна завага до управи хору:
публіка здатна має право знати, що хор співає, особ-
ливо коли це є нові й незнані річі. Треба й дати про-
граму концерту в руки.

Посвячення угодного каменя „Народного Дому“
в Гальчу. Наше село почало будувати величавого „Народ-
ного Дому“, в якому мають приміститися всі місцеві
установи. 11. червня ц. р. відбулося посвячення угод-
ного каменя. Чину посвячення довершила місцевий па-
рох о. Ковшевич в асисті оо. Ріпського і Медницького.
Дуже патріотичну проповідь виголосив о. Ріпський.
Описав складили привіт: пос. Кохан, д-р Чайковський,
інж. Ковальський, п. Мизюкова, інж. Бородайко, інж.
Блашук. Збірка на місці принесла 103 зол. В святі взя-
ли участь всі громадяни села та чисельно зібрані гості
з сусідніх громад. Того самого дня відбувся в нашому
селі фестин, з якого дохід призначений на будівлю дому.

Посвячення могили в Осердові. І наше село не о-
стало позаду і виспало в пам'ять полягалих в останніх
війнах величаву могилу з 10-метровим дубовим хрес-
том. Дня 20. червня відбулося урочисте посвячення мо-
гили. До панахиди, яку відправлено над самим виспа-
ною могилою, стануло 10 священників, що зібраних в
нашому селі на соборник. Проповідь виголосив о. Мен-
цінський з Ванева. Короткі промови виголосили пос.
Кохан, д-р Чайковський, п. Мизюкова та о. Мещи-
ський. Місцеві та сусідні установи і родини полягалих
зложили 28 вінків.

КОРБЕЙ, ФРАНЦІЯ.

Академія в честь І. Франка. Для вішанування пам'я-
ти І. Франка місцева „Просвіта“, складена з емігрантів-
земляків, улаштувала святочну Академію. Свято в акри-
місцевий голова Півоварчук короткою промовою: в туп-
не слово мав Іван Кривоночок зупинившись головно на
сусільній впаді Франка; пролог до „Мойсея“ декла-
мував Вол. Бекера, окремий реферат мав п. Мартинюк,
декламували: Сірая, Ковальчук і Заремба, після чого
присутні, що виповнили салю відспівали національні
гимни. Після свята збори вибрали комітет, що мав зор-
ганізувати збірку на нагробник Франка у Львові і зі-
брав 118 фр. 35 с., переслані до Львова. „Просвіта“ в
Корбей прохає нас скласти прилюдну подяку „Просві-
ті“ в Шалеті (Франція), що причинилася до свята і всім
іншим жертводавцям.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Давні люди і звірі (Пригоди Крека). За Д'Ерві-
лем оповів К. Орловський. Вид. „Самоосвіта“. Найкращі
оповідання. Львів 1933. ст. 32.

ЖУРНАЛИ.

Життя і знання, популярно-науковий місячник
Т-ва „Просвіта“. Рік VI. Ч. 7-8 (70-71) за липень-серпень
1933. Львів. Зміст: Петрівка — на хліб голодника; Пол-
тава; Полтавська битва; Підлодне електричне око; У-
країнське життя в киянських часах; Внутрішнє узладжен-

ня і прикраси домівок укр. козацької старшини; Пам'я-
тки старовини на Лемківщині; Значіння садівництва в
огородинстві; Складові частини літака; Жорстка ви-
гомолянина; Мистецтво чарівниць; Чортове наслідок; Смі-
нні купалі; Мистецтво пливати каюком; Водний спорт в
турецькій каварні; Бубинище; На найвищу гору сві-
та; Найдавший кут піви-зах. укр. земель; Гострість бр-
тані; Вистава укр. нар. мистецтва в Нью-Йорку; Шан-
гай; Салдами мамутів; Уду; Братство волюнтерів; Брат-
кий редактор; Освітній курс в Яворові; Охоронячі
старі дерева; Бібліографія; Історія Т-ва „Просвіта“; Ос-
віта й виховання; Годосне читання; Освітньо-всесвіт-
ні значіння прогулянок; Бібліотечний порадинок.

Рідна школа, ілюстрований місячник Т-ва „Ль-
ва Школа“. Ч. 13-14. Рік II. Львів, 1. липня 1933. Зміст:
Виховуємо рідношкільних фахівців; Стефанівський
школа; Нова школа; Як добути торговельне і кооперативне
знання; Серед чужих; Спомини із шкільних літ брата
Степанів; Буковину й Бесарабію залишає безграмот-
ність; Накопичування труднощів; Леся Українка; Куп-
привідниць диточих садків у Яворові; Фахові школи
С. О. С.; Тернистим шляхом; З життя Рідної Школи;
Правна порада; Бібліографія; Річні вістки; Веселі
куток.

ТЕХНІЧНІ ВІСТІ, орган Укр. Технічного Т-ва. Рік
IX. Ч. 4. Львів, 1. липня 1933. Зміст: З історії україн-
ної промисловості на західно-українських землях;
Проба експлуатації ропи гірничим способом у Шан-
барку; Водопроводи в селі Волощина; Підземельного
ліфту; Реферати; Огляд; Звідомлення Українського Те-
хнічного Т-ва.

УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЯТЕЛІСТ, місячник. Ч. 3-4. Рік
IX. Відень, травень-червень 1933. Зміст: Література і
фелієт; Про поштову пошту У. С. С.; Про історію марок
З.У.Н.Р.; Повітряна пошта СРСР; Нові марки; Нові
зіомарки СРСР; Дрібні вістки; Критика і бібліографія;
тысе права і справом zawodowym adwokatury. Rok
Nr. 6. Lwów, czerwiec 1933.

„BETON“, miesięcznik. Rok IV. Nr. 6. Warszawa,
czerwiec 1933.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр.

Неділя, 9. липня Два балетові вечори:
заврестві Міжнародного Танкового Кон-
курсу у Варшаві.
Вівторок 11. липня Два балетові вечори:
заврестві Міжн. Танк. Конкурсу у Вар-
шаві.

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 6. липня год. 7.30 веч. Хор ку-
башських козаків.

Кіно.

АДРИЯ: „Добродій людськості“ (Бас-
тер Кітов).
АПОЛЛО: „Золотий молох“.
АТЛАНТИК: „Гдеио“ (фільм „Совки-
но“), „Пригоди джінніка“.
КАСІНО: „Королева скорості“.
КОЛІСЕЙ: „Бічна вулиця“, режис. „За
рік, за день, за хвилину“.
КОПЕРНИК: „Манджурія горить“, „Сим-
фонія 6-х міліонів“.
МАРУСЕНЬКА: „Манджурія горить“,
„Симфонія 6-х міліонів“.
МІРАЖ: „Добрий воляк Швейк“.
МУЗА: „Кожному вільно кохати“.
ПАЛЯС: „Жінка в смокінгу“.
ПАН: „Готель студентів“.
ПАСАЖ: „Небезпечна гра“ (Том Мікс),
„Лат і Патахон як стрільці“.
СТИЛЕВЕ: „Цвітка Гавани“, Ревія Са-
воського.
ХИМЕРА: „Мушкетери в II житті“.
УТІХА: „Теодозія Севастополю“, ре-
жис. „Нова байда“.

Ширіть наш часописи

Закордонне радіо.

Четвер, 6. липня 1933.
Братислава (279,3) 10.00 Скрипка; Міля-
но (331,4) 17.10 Оркестра, 20.30 „Саян“ оп.
Вольф-Ферарі; Гельсінгфорс (368,1) 19.10
Співа; Берлін (419) 20.30 Нар. пісні; Пра-
га (488,6) 11.00, 15.30 Свято Івана Гуса,
19.55 Пісні; Відень (618,1) 12.00, 17.25 Кон-
церт, 20.40 „Льоб дес Лидлабевен“ літ-
муз. явління; Будапешт (550,5) 17.30 Циг.
оркестра; Харків (937,5) 9.00, 13.30, 15.00,
18.00, 20.00 Концерт, 19.00 Літер. записи.

П'ятниця, 7. липня 1933.

Брно (341,7) 10.10, 19.35 Легка музика;
Штутгарт (360,6) 20.00 „Кармен“ оп.;
Гельсінгфорс (368,1) 19.55 Легка музика;
Ляйпциг (389,6) 12.00 Легка музика, 16.00,
21.10 Концерт; Прага (488,6) 19.25 Легка
музика, 20.45 Скрипковий рецитал; Ві-
день (518,1) 16.55 Концерт соліста; Буда-
пешт (550,5) 20.40 Концерт; Харків (937,5)
9.00 Оркестра, 10.00 Музика, 13.50 Співа,
16.30, 19.00 Концерт.

Львівське радіо.

Четвер, 6. липня 1933.

7.00, 7.05, 7.20, 7.25, 7.52, Ранішня про-
грама; 12.05, 12.35 Легка музика; 12.33
Метеоролог. комунікат; 12.55 Полудне-
вий денник; 14.55, 19.00 Грамофон; 15.05
Сільва рерум, грамофон; 15.25 Господар-
ський комунікат; 15.35 Збіжжєва біржа,
Грамофон; 16.00 Для дітей; „Нічна аер-
та“, „Малій африканський козачок“;
16.30, 17.15 Оркестра, вокальний дует;
18.15 Бережні істор. пам'ятки; 18.35 Фор-
тепійновий рецитал Дарки Колесніни;
19.20 Всичина; 19.40 Фейлетон „Сенкевич
у Фраскаті“; 20.00 Концерт (оркестра,
співа); 22.00, 22.40 Танкова музика; 22.25
Спортові вістки.

П'ятниця, 7. липня 1933.

7.00, 7.05, 7.20, 7.25, 7.52, 7.55 Ранішня
програма; 12.10, 12.35, 18.40 Грамофон;
12.25, 17.15, 20.00—23.00 Трансмисія з Вар-
шави; 12.55 Полудневий денник; 14.55
Сільва рерум, грамофон; 15.25 Господар-
ський комунікат; 15.35 Збіжжєва біржа;
16.00 Концерт; 17.00 Гутірка; 18.15 „Канц-
лер Лев Сапіга“, відітн; 19.20 Всичина;
19.40 „На овиді“; 19.55 Хвилина Льв. За-
лізн. Дирекції.

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Руд-
ницького. — Ціна 3— зол., з почт
пересилкою 4— зол.

БІРЖА.

ДОЛЯР.

В середу шпудне філія Банку Поль-
ського у Львові обизнала курс долара
до 6.50. Тенденція й далі знижова.

ЗБІЖЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над.
пар.тас 200 км. Ціна ринк

	ЗОЛОТИХ	
	від	до
Пшениця двірська	34.75	35.25
Пшениця збірна	33.—	33.50
Жито однокіле	19.50	19.75
Жито збірне	18.75	19.—
Ячмінь двір. однокілий	17.50	18.—
Ячмінь на млино	15.50	16.—
Овес галицький	9.75	10.25
Овес замолкий	13.25	13.75
Кукурудза краєва	17.75	18.25
Бараболя промисл.	2.50	3.—
Фасоля біла	17.—	20.—
Фасоля колірова	13.—	14.—
Фасоля краса (з мішк.)	14.—	15.—
Горох пів-Вікторія	22.—	24.—
Горох польовий	17.—	19.—
Вовик	10.50	11.—
Вика чорна	8.25	8.75
Вика сіра	7.75	8.—
Сіно солодке прасов.	6.50	7.50
Сіно солодке прасована	4.50	5.—
Гречка	15.75	16.25
Льон	38.—	40.—
Лубин синій	8.—	8.25
Ріпак озимий	30.—	32.—
Вісвіки житні	9.—	9.25
Вісвіки пшеничні	8.75	9.—
Пшоно	29.50	30.50
Просо краєве	51.—	55.—
Макухи льняні	17.—	18.—
Конюшина черв. зв.	70.—	72.—
Мак синій	180.—	190.—
Мак синій	160.—	170.—

100 кг. льоко Львів

	від	до
Пшениця двірська	36.25	36.75
Пшениця збірна	34.50	35.—
Жито однокіле	21.25	21.50
Жито збірне	20.50	20.75
Ячмінь на млино	16.75	17.25
Овес збірний	13.50	14.—
Мука пшени. люксусова	66.50	67.—
Мука пшени. 65 проц.	46.—	47.—
Мука житня тина уряд.	37.50	38.—
Вісвіки житні	9.—	9.50
Вісвіки пшеничні	9.25	9.50
Крупи ячміньні грубіші	28.—	30.—
Пшоно ч. 1	38.—	40.—
Пенцак ч. 10	28.—	30.—
Сіно солодке кр. пр.	7.50	8.50

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Приміщення для учениць на рік 1933-34
з цілям удержанням в реальності (Л.
Йосифович в азорівській околиці Вис. За-
ку. Письменні оголошення з поданням
своїх умов на адресу: Монастир С.
Йосифович, Львів 24, Знесіння, Цимбур-
на І. II-4

КЛЯВДІЯ З ЯРИМОВИЧІВ РАКОВСЬКА

жінка декана й пароха в Жидків-
ві, голова філії „Союза Українок“,
померла по довгій і важкій хворобі
дня 1-го липня ц. р. Вічна їй пам'ять.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

КРУЖОК „Союза Українок“ в Олександрії
(залил. статія Ожидів) пошукує агро-
номів до ведення диточого саду в Олександрії
зараз. Зголошення з умовами спис-
ку до Виділу.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

КАТОЛЬ ВБИВАЄ хробачню, насіком

КУДИ НА ЛІТНІСЬКО

ПАНСІОН „АННА“ в КОСОВІ-МОСІ
ЛІВЦІ, затісна, мальовнича околиця, в
мірне місце відпочинку, знаменита атрак-
ційна безкоштовна інформація дит-
2518 права Пансіону.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 шпальти текстів і 8 шпальт оголошень.

1 км. односторонній або його місце в руб- річ оголошень	вож. 0.15	Дрібні оголошення від слова:		Остання сторінка 1/1	вож. 180—
		матрионіальні по	вож. 0.13		
односторонній надісланих і некрологів	0.40	купно, продаж, викуп і т. п.	0.10	1/2	200—
в тексті і пописках	0.48	шукаючі праці	0.08	1/4	110—
на першій сторінці	0.55	слова товстими друком позначено.		1/8	60—

Текстні сторони 30 проц. дорожче.